

121

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾

z dnia 31 grudnia 2002 r.

w sprawie szczegółowych warunków weterynaryjnych wymaganych przy prowadzeniu punktów kopulacyjnych

Na podstawie art. 5 ust. 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 1997 r. o zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa oraz o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz. U. z 1999 r. Nr 66, poz. 752, z 2001 r. Nr 29, poz. 320, Nr 123, poz. 1350 i Nr 129, poz. 1438 oraz z 2002 r. Nr 112, poz. 976) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. W punkcie kopulacyjnym mogą być wykorzystywane reproduktory bydła, świń, owiec, kóz, koni, zwane dalej „reproduktorami” albo stosownie do gatunku „buhajami”, „knurami”, „trykami”, „kozlami” albo „ogierami”, które spełniają łącznie następujące warunki:

- 1) pochodzą ze stad lub gospodarstw, które spełniają wymagania określone w załączniku nr 1 do rozporządzenia;
- 2) najpóźniej na 30 dni przed wstawieniem do punktu kopulacyjnego zostały przebadane przez lekarza

weterynarii i zaopatrzone w orzeczenie lekarsko-weterynaryjne stwierdzające, że zwierzęta są zdrowe i przydatne do rozrodu;

- 3) w dniu krycia nie wykazują objawów klinicznych chorób.

2. Wzór orzeczenia lekarsko-weterynaryjnego, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, dla buhajów, knurów, tryków, kozłów i ogierów stanowi odpowiednio załącznik nr 2, 3, 4 i 5 do rozporządzenia.

§ 2. 1. Reprodutor jest nie rzadziej niż raz do roku poddawany badaniom w zakresie określonym w załączniku nr 6 do rozporządzenia.

2. Jeżeli badanie, o którym mowa w ust. 1, da wynik dodatni, reprodutor nie powinien być używany do rozrodu.

§ 3. 1. Teren punktu kopulacyjnego, w którym odbywa się krycie, powinien być ogrodzony.

2. Przy wjeździe na ogrodzony teren, o którym mowa w ust. 1, oraz przed wejściem do budynku wyklada się maty dezynfekcyjne.

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej — rolnictwo, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 29 marca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. Nr 32, poz. 305).

3. Na teren punktu kopulacyjnego nie mogą mieć wstępu osoby postronne oraz zwierzęta, niebiorące udziału w kryciu.

4. Środki do mycia i dezynfekcji umieszcza się w zamkniętym pojemniku albo szafie.

5. Reprodukatora przetrzymuje się w przeznaczonym do tego celu boksie, kojcu albo pomieszczeniu z dostępem do wybiegu.

6. Miejsce do przetrzymywania reproduktora, o którym mowa w ust. 5, powinno być:

- 1) oznakowane;
- 2) zabezpieczone przed dostępem innych zwierząt;
- 3) dostosowane do gatunku i wielkości reproduktora;
- 4) zlokalizowane w sąsiedztwie miejsca do krycia;
- 5) łatwe do sprzątania i dezynfekcji, posiadające podłogę o nienasiąkliwej powierzchni i o nachyleniu umożliwiającym odprowadzanie zanieczyszczeń w stanie płynnym;
- 6) wybielone, czyste, oświetlane światłem dziennym i sztucznym.

§ 4. Prowadzący punkt kopulacyjny powinien:

- 1) zapewnić urządzenia lub sprzęt do poskramiania zwierząt oraz urządzenia dla samców, ułatwiające krycie samic;
- 2) obserwować stan zdrowia samic przyprowadzanych do krycia;
- 3) gromadzić informacje dotyczące krycia, odnotowując:

- a) datę krycia,
- b) numer identyfikacyjny zwierzęcia — w przypadku samicy,
- c) firmę lub nazwę posiadacza zwierzęcia, na rzecz którego została wykonana usługa, jego siedzibę i adres oraz oznaczenie formy prawnej prowadzonej działalności, a w przypadku osoby fizycznej — jej imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania i adres;

4) wydać właścicielowi samicy świadectwo pokrycia buhajem, knurem, trykiem, kozłem albo ogierem, zgodne ze wzorem określonym w odrębnych przepisach.

§ 5. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.²⁾

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi: *J. Kalinowski*

²⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 11 lutego 1999 r. w sprawie szczegółowych warunków weterynaryjnych przy pozyskiwaniu, konserwacji, obróbce, przechowywaniu, wprowadzaniu do obrotu lub wykorzystywaniu materiału biologicznego oraz prowadzeniu punktów kopulacyjnych (Dz. U. Nr 20, poz. 174), które w części dotyczącej warunków weterynaryjnych wymaganych przy prowadzeniu punktów kopulacyjnych zachowano w mocy do dnia 31 grudnia 2002 r. na podstawie art. 5 ustawy z dnia 25 lipca 2001 r. o zmianie ustawy o zawodzie lekarza weterynarii i izbach lekarsko-weterynaryjnych, ustawy o zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa oraz o Inspekcji Weterynaryjnej oraz ustawy o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich (Dz. U. Nr 129, poz. 1438 i Nr 154, poz. 1790 oraz z 2002 r. Nr 112, poz. 976).

Załączniki do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 31 grudnia 2002 r. (poz. 121)

Załącznik nr 1

WYMAGANIA DLA STAD LUB GOSPODARSTW

1. Buhaje wykorzystywane w punkcie kopulacyjnym powinny pochodzić ze stad lub gospodarstw uznanych przez urzędowego lekarza weterynarii:

- 1) za wolne od gruźlicy bydła;
- 2) za wolne od enzootycznej białaczki bydła w okresie co najmniej ostatnich 3 lat;
- 3) za wolne od brucelozy lub jeśli nie występowały w stadzie objawy kliniczne brucelozy, a aktualne badania dały wynik ujemny, jednak z zastrzeżeniem, że w przypadku zwierząt pochodzących z takich stad, materiał od nich musi być poddany próbie wiązania dopełniacza (OWD) przy mianie niższym niż 20 jednostek EWG na mililitr (20 jednostek ICFT).

2. Knury wykorzystywane w punkcie kopulacyjnym powinny pochodzić ze stad lub gospodarstw uznanych przez urzędowego lekarza weterynarii:

- 1) za wolne od klasycznego pomoru świń;
- 2) za wolne od brucelozy;
- 3) za wolne i nieszczepione przeciwko pryszczycy;
- 4) w których w okresie ostatnich 12 miesięcy przed wstawieniem zwierząt do punktu kopulacyjnego nie stwierdzono żadnych objawów klinicznych czy wirusologicznych choroby Aujeszkiego świń;

5) które nie są obiektem zakazów dotyczących: afrykańskiego i klasycznego pomoru świń, choroby pęcherzykowej świń, enterowirusowego zapalenia mózgu i rdzenia u świń, dawniej choroby Cieszyńskiej i Talfańskiej oraz pryszczycy.

3. Tryki i kozły wykorzystywane w punkcie kopulacyjnym powinny pochodzić ze stad lub gospodarstw:

1) których nie dotyczą nakazy lub zakazy wydane na podstawie przepisów o zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa oraz o Inspekcji Weterynaryjnej, w związku ze stwierdzeniem jednej z następujących chorób i zakazy te nie obowiązywały, licząc od dnia uboju ostatniego zwierzęcia podejrzanego i dezynfekcji obiektów gospodarczych:

— w przypadku brucelozy — przez ostatnie 42 dni,

— w przypadku wścieklizny — przez ostatnie 30 dni,

— w przypadku wąglika — przez ostatnie 15 dni;

2) które nie miały kontaktu ze zwierzętami pochodzącymi z gospodarstw, które znajdują się w strefie nakazów lub zakazów wydanych na podstawie przepisów o zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa oraz o Inspekcji Weterynaryjnej w związku z wystąpieniem chorób zakaźnych zwierząt;

3) w których w okresie 6 miesięcy poprzedzających wstawienie zwierząt do punktu kopulacyjnego nie stwierdzono klinicznych przypadków brucelozy kóz i owiec (*B. melitensis*);

4) w których w okresie 3 lat poprzedzających wstawienie zwierząt do punktu kopulacyjnego nie stwierdzono klinicznych przypadków gruźlicy płuc u owiec, choroby Maedi/Visna lub wirusowego zapalenia stawów i mózgu kóz;

5) w których w okresie 12 miesięcy poprzedzających wstawienie zwierząt do punktu kopulacyjnego nie stwierdzono klinicznych przypadków paratuberkulozy lub zapalenia gruczołów chłonnych, zakaźnego zapalenia nądrzy na tle *B. ovis*;

6) w których w okresie 6 miesięcy poprzedzających wstawienie zwierząt do punktu kopulacyjnego nie stwierdzono klinicznych przypadków zakaźnej bezmleczności owiec (*M. agalactiae*) lub zakaźnej bezmleczności kóz (*M. agalactiae*, *M. capricolum*, *M. mycoides* z grupy dużej kolonii), enzoptycznego ronienia owiec (*Chlamydia psittaci*);

7) w których w okresie 2 lat poprzedzających wstawienie zwierząt do punktu kopulacyjnego nie stwierdzono klinicznych przypadków trzęsawki owiec (*skrapie*);

8) w których w okresie 30 dni poprzedzających wstawienie zwierząt do punktu kopulacyjnego nie stwierdzono przypadków wścieklizny;

9) w których w okresie 15 dni poprzedzających wstawienie zwierząt do punktu kopulacyjnego nie stwierdzono przypadków wąglika.

4. Ogiery wykorzystywane w punkcie kopulacyjnym powinny pochodzić ze stad lub gospodarstw:

1) których nie dotyczą nakazy lub zakazy wydane na podstawie przepisów o zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa oraz o Inspekcji Weterynaryjnej;

2) w których nie stwierdzono:

a) w okresie 6 miesięcy przed wstawieniem zwierząt do punktu kopulacyjnego przypadków:

— zarazy stadniczej,

— nosaczyny,

— niedokrwistości zakaźnej koni,

— wirusowego zapalenia tętnic koni,

— pęcherzykowego zapalenia jamy ustnej,

— wirusowego zapalenia mózgu i rdzenia koni,

b) w okresie 2 miesięcy przed wstawieniem do punktu kopulacyjnego — przypadków zakaźnego zapalenia macicy u klaczy,

c) w okresie 2 lat przed wstawieniem zwierząt do punktu kopulacyjnego — przypadków afrykańskiego pomoru koni.

WZÓR
ORZECZENIE LEKARSKO-WETERYNARYJNE DLA BUHAJA

Nr

.....
(miejscowość, data)

I. Opis zwierzęcia

Nazwa buhaja Nr identyfikacyjny zwierzęcia

Rasa Data urodzenia zwierzęcia

Firma lub nazwa właściciela, jego siedziba i adres oraz oznaczenie formy prawnej prowadzonej działalności,
a w przypadku osoby fizycznej — jej imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania i adres
.....

II. Badanie ogólne

1. Stan zdrowia na podstawie ogólnego badania klinicznego
.....

2. Stan narządu ruchu
.....

3. Wyniki badania w kierunku chorób zakaźnych:
— gruźlica (tuberkulinizacja tuberkuliną b/pt.)
— bruceloza (serologicznie krew)
— białaczka (serologicznie krew)
— choroba rzęsistkowa (wypluczyny z napletka)
— choroba mętwikowa (wypluczyny z napletka)
— otręt (IBR/IPV) (serologicznie krew)
— chlamydioza (klinicznie narząd rozrodczy)

III. Badania szczegółowe

1. Stan narządów rozrodczych (badanie zewnętrzne i wewnętrzne):
— worek mosznowy
— jądra i najądrza
— powróżek nasienny i nasieniowody
— jama napletkowa
— dodatkowe gruczoły płciowe i bańki nasieniowodów
2. Zachowanie (odruchy płciowe)
3. Popęd płciowy (libido)
4. Badanie nasienia

IV. Ocena¹⁾

1. Na podstawie wyników badań stwierdza się, że ww. buhaja można używać jako reproduktora do krycia naturalnego.
2. U ww. buhaja stwierdzono¹⁾
1) co powoduje czasową nieprzydatność do krycia naturalnego;
2) co wyklucza jego przydatność jako rozrodcznika.

.....
(podpis i pieczęć lekarza weterynarii)

¹⁾ Niepotrzebne skreślić.

WZÓR

ORZECZENIE LEKARSKO-WETERYNARYJNE DLA KNURA

Nr

.....
(miejscowość, data)

I. Opis zwierzęcia

Nazwa knura Nr identyfikacyjny zwierzęcia

Rasa Data urodzenia zwierzęcia

Firma lub nazwa właściciela, jego siedziba i adres oraz oznaczenie formy prawnej prowadzonej działalności,
a w przypadku osoby fizycznej — jej imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania i adres

.....

II. Badanie ogólne

1. Stan zdrowia na podstawie ogólnego badania klinicznego
.....

2. Stan narządu ruchu

3. Wyniki badania w kierunku chorób zakaźnych:

— bruceloza (serologicznie krew)

— choroba Aujeszkyego świń (serologicznie krew)

III. Badania szczegółowe

1. Stan narządów rozrodczych (badanie zewnętrzne):

— jądra i najądrza

— jama napletkowa prącia

2. Zachowanie (odruchy płciowe)

3. Popęd płciowy (libido)

IV. Ocena¹⁾

1. Na podstawie wyników badań stwierdza się, że ww. knura można używać jako reproduktora do krycia natu-
ralnego.

2. U ww. knura stwierdzono¹⁾
1) co powoduje czasową nieprzydatność do krycia naturalnego;
2) co wyklucza jego przydatność jako rozplodnika.

.....
(podpis i pieczęć lekarza weterynarii)

¹⁾ Niepotrzebne skreślić.

WZÓR

ORZECZENIE LEKARSKO-WETERYNARYJNE DLA TRYKA/KOZŁA¹⁾

Nr

.....
(miejscowość, data)

I. Opis zwierzęcia

Nazwa tryka/kozła¹⁾ Nr identyfikacyjny zwierzęcia
Rasa Data urodzenia zwierzęcia
Firma lub nazwa właściciela, jego siedziba i adres oraz oznaczenie formy prawnej prowadzonej działalności,
a w przypadku osoby fizycznej — jej imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania i adres
.....

II. Badanie ogólne

- 1. Stan zdrowia na podstawie ogólnego badania klinicznego
- 2. Stan narządu ruchu
- 3. Wyniki badania w kierunku chorób zakaźnych:
 - kozioł — gruźlica (tuberkulinizacja tuberkuliną b. pt.),
bruceloza owiec i kóz — serologicznie krew (B. melitensis)
 - tryk — bruceloza owiec — serologicznie krew (B. ovis)

III. Badania szczegółowe

- 1. Stan narządów rozrodczych (badanie zewnętrzne):
 - worek mosznowy
 - jądra i najądrza
 - jama napletkowa prącia
 - powrózek nasienny i nasieniowody
- 2. Zachowanie (odruchy płciowe)
- 3. Popęd płciowy (libido)

IV. Ocena¹⁾

- 1. Na podstawie wyników badań stwierdza się, że ww. tryka/kozła¹⁾ można używać jako reproduktora do krycia naturalnego.
- 2. U ww. tryka/kozła¹⁾ stwierdzono¹⁾
 - 1) co powoduje czasową nieprzydatność do krycia naturalnego;
 - 2) co wyklucza jego przydatność jako rozptodnika.

.....
(podpis i pieczęć lekarza weterynarii)

¹⁾ Niepotrzebne skreślić.

WZÓR

ORZECZENIE LEKARSKO-WETERYNARYJNE DLA OGIERA

Nr

.....
(miejscowość, data)

I. Opis zwierzęcia

Nazwa ogiera Nr identyfikacyjny zwierzęcia

Rasa Data urodzenia zwierzęcia

Firma lub nazwa właściciela, jego siedziba i adres oraz oznaczenie formy prawnej prowadzonej działalności,
a w przypadku osoby fizycznej — jej imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania i adres
.....

II. Badanie ogólne

1. Stan zdrowia na podstawie ogólnego badania klinicznego
2. Wyniki badania w kierunku chorób zakaźnych:

— nosaczna (serologicznie krew)

— niedokrwistość zakaźna koni (serologicznie krew)

— zaraza stadnicza (serologicznie krew)

III. Badania szczegółowe

1. Stan narządów rozrodczych (badanie zewnętrzne):

— moszna

— jądra i najądrza

— jama napletkowa prącia
2. Zachowanie (odruchy płciowe)
3. Popęd płciowy (libido)

IV. Ocena¹⁾

1. Na podstawie wyników badań stwierdza się, że ww. ogiera można używać jako reproduktora do krycia naturalnego.
2. U ww. ogiera stwierdzono¹⁾

1) co powoduje czasową nieprzydatność do krycia naturalnego;

2) co wyklucza jego przydatność jako rozplodnika.

.....
(podpis i pieczęć lekarza weterynarii)

¹⁾ Niepotrzebne skreślić.

BADANIA, KTÓRYM PODDAJE SIĘ REPRODUKTORY

1. Buhaje przebywające w punkcie kopulacyjnym powinny być nie rzadziej niż raz do roku poddane następującym badaniom i testom diagnostycznym:

- 1) badaniu wyłuczyn z napletka w kierunku zarazy rżęsiłkowej;
- 2) badaniu bakteriologicznemu z wyłuczyn napletka w kierunku choroby mętwikowej;
- 3) testowi seroneutralizacji albo testowi ELISA na zakaźne zapalenie nosa i tchawicy/otręt bydła.

2. Knury przebywające w punkcie kopulacyjnym powinny być nie rzadziej niż raz do roku poddane następującym badaniom i testom diagnostycznym:

- 1) testowi kwaśnej aglutynacji płytowej (OKAP), w kierunku brucelozy;
- 2) testowi seroneutralizacji lub ELISA, przy użyciu wszystkich antygenów wirusowych, w przypadku świń nie-szczepionych, a w przypadku świń szczepionych szczepionką delecyjną Gl(gE), test ELISA w kierunku wykrycia obecności przeciwciał dla glikoproteiny Gl(gE) i wirusa choroby Aujeszkyego u świń.

3. Tryki i kozły przebywające w punkcie kopulacyjnym powinny być nie rzadziej niż raz do roku poddane następującym badaniom i testom diagnostycznym:

- 1) w przypadku kozłów — testowi serologicznemu w kierunku brucelozy kóz i owiec (*B. melitensis*);
- 2) w przypadku tryków — testowi serologicznemu w kierunku brucelozy owiec (*B. ovis*).

4. Ogiery przebywające w punkcie kopulacyjnym powinny być nie rzadziej niż raz do roku poddane następującym badaniom i testom diagnostycznym:

- 1) testowi serologicznemu w kierunku nosacizny;
- 2) testowi serologicznemu w kierunku zarazy stadniczej;
- 3) testowi serologicznemu na niedokrwistość zakaźną koni.